

ELİM SENDE

FARKINDALIK PROJESİ

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

(Uygulama Kılavuzu)

2022-2023

Bu Proje Engelsizmir Kapsamında Yürütölmektedir.

Bu Projenin Uygulayıcısı İzmir Engelsiz Sanat Derneği'dir.

“ELİM SENDE FARKINDALIK PROJESİ” 2022-2023

“Farkındalık kazanımı eşliğinde, sosyal yaşama katkı sağlama projesi”

Proje başlaması: 11 Aralık 2022

Proje bitimi: 30 Eylül 2023

PROJE KOORDİNATÖRÜ

Anıl ÜLKER

İzmir Büyükşehir Belediyesi Engelli Hizmetleri Şube Müdürlüğü Personeli

İzmir Engelsiz Sanat Derneği Başkan Yardımcısı

PROJENİN OLASI ÇALIŞMA GRUPLARI (Paydaşlar, İşbirlikçiler, vb)

İzmir Büyükşehir Belediyesi ENGELSİZMİR kapsamında,

İzmir Engelsiz Sanat Derneği yürütücülüğünde, İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği İzmir Şubesi, İzmir Alaybey Lions Eğitim ve İhtisas Kulübü, Karşıyaka Akademi Zihinsel Engelliler Derneği ana paydaşları ile;

- Belediyeler
- Resmi kurumlar (Meslek odaları, Federasyonlar)
- Kent Konseyleri
- Okullar
- Üniversite Toplulukları
- Vakıflar
- Geniş yayımlı ya da tek şubeli Dernekler
- Oluşumlar
- Platformlar
- Kent Konseyi Meclisleri

NOT: Çalışmanın ortaklığını oluşturabilmek ve tek düşünce altında buluşmasını sağlamak adına tüm çalışma gruplarıyla, grupların özellikleri göz önüne alınarak sözel ya da yazınsal anlaşma yapılacaktır. Çalışma gruplarının proje gerekçeleri üzerinde anlaşarak ortak bir proje stratejisi yönünde “çözüme katkı” koyma taahhüdünde bulunmaları gerekmektedir. Bu anlaşma bazında; Çalışma grupları, proje faaliyetlerindeki tüm süreçte, proje ilgi gruplarına, uygulayıcıya ve İzBB'ye karşı sorumludur.

PROJE KONSEYİ

Konsey Başkanı: Anıl ÜLKER

Proje Yürütücü Konseyi

- ✓ **Berkay DERYAL**
- ✓ **Büşra SÜTCÜ ATABEY**
- ✓ **Furkan İZMİRLİ**
- ✓ **Yusuf AKSU**

İstanbul Konsey Temsilcileri

- ✓ **Ceren ÖZBEK**
- ✓ **Melisa ÇAKIL**
- ✓ **Tutku VURANEL**

Ankara Konsey Temsilcileri

- ✓ **Gülşah AKDAĞ**
- ✓ **Gülşah GÜVENDİK**
- ✓ **Halime DEMİR**
- ✓ **Rümeysa Nur ALAŞ**
- ✓ **Yakup AKKUZU**

Proje Alt Çalışma Komitesi

- ✓ **Dilara ŞENGEL**
- ✓ **Doğa Selin USLUER**
- ✓ **Şerife ŞİRİN**
- ✓ **Yiğit Efe KORKMAZ**

PROJE DANIŞMANLIĞI

Araştırma ve Danışmanlık

- **Doç. Dr. Hande ŞAHİN** Sosyolog
- **Arş. Gör. Dr. Esin URLU** Sınıf Öğretmenliği
- **Ash ÇETİNKAYA** Sosyal Hizmet Uzmanı
- **Buse YÜCEL KABA** Sosyolog / Felsefe
- **Cansu Deniz AĞ** Sosyal Hizmet Uzmanı
- **Feride Çağla BEKAROĞLU** Sosyolog
- **Tamer ÖZŞEKER** İzmir Engelsiz Sanat Derneği Başkanı

GİRİŞ

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç SOYER “Başka bir engelli politikası mümkün” sloganı ile yola çıkarken birleştirici bir gücün varlığına inanıyordu. Birleştirmek, bir araya gelmek ancak birbirini tanıyarak olabilecekti. Öyle değil mi? Tanıyacağız ki, bağlantı noktası oluşturalım. Ama birbirimizi gerçekten tanımıyorduk. En azından yeterince. Belki de bu yüzden bazı şeylerde gecikmeler yaşanıyordu. Örneğin, engelli farkındalığında. Peki, neden birbirimizi yeterince tanımıyor, tanıyamıyorduk? Biz konsey olarak bunun nedenini; önümüzde çok engel olmasına ve o engelleri aşmanın da öyle kolay olmadığına bağlıyoruz. Evet, evet çok engelimiz vardı. Hem kendimize ait, hem de bize konan. Bu yüzden söz söylemeyi geri plana atıyorduk galiba. Biz geri plana attıkça daha da tanınmaz oluyorduk. İşte bu yüzden “Elim Sende Farkındalık Projesi” bu yıl ki temasını, farkındalık kazanımı eşliğinde, sosyal yaşama katkı sağlama ana amacına bağlı kalarak evrensel değerler içinde en önemli yeri olan kapsayıcılık kavramını ana tema olarak seçti. Sloganımız ise; “Sözüm var, Fikrim var” olarak belirledi. Çünkü bu güne kadar yapılan etkinliklerde fark ettik ki, herkesin ve her kesimin söyleyecek çok sözü ve bu sözü hayata geçirecek çok çeşitli ve yeni fikirleri var. Belki söyleyecek sözlerimizle birbirimizi tanır, belki yeni fikirlerle ortak yaşamı daha güçlü bir şekilde inşa ederiz. Ne dersiniz?

Öyleyse başlayalım mı?

PROJE YÖNETİMİNİN MİSYONU

Farklılıklardan güç alarak bir arada yaşamayı mümkün kılacak bir anlayışı yaygınlaştırmak ve yaşamın tam anlamıyla içinde olmak için evrensel değerler ışığında bir farkındalık geliştirmek.

PROJE YÖNETİMİNİN VİZYONU

İçinde bulunulan dönemin gerektirdiklerine göre hak temelli hareket eden, gelişerek değişen, farklılıklarla zenginleşen bir süreci ilerleterek; yaşamın farkında olmak.

AMACI

Çocuklardan başlayarak tüm kitle, kuruluş ve hatta kurumların, evrensel değerleri dikkate alarak, kendi alanlarına dair “Engellilik bağlamında kapsayıcı” ve sosyal kaygılardan arındıracak, yaşamın iyileşmesine destek sağlayacak, farkındalık kazanımı eşliğindeki, söylemlerini, fikirlerini ortaya koymalarına olanak sağlamayı ve bunların görünürlüğünü arttırmayı amaçlamaktayız.

TANIMLAR

1. Bu proje Engelsizmir Kongresi kapsamında, İzmir Büyükşehir Belediyesi önderliğinde İzmir Engelsiz Sanat Derneği yürütücülüğünde, Konsey kararları doğrultusunda hareket eder.
2. Koordinasyon, İzmir Engelsiz Sanat Derneği sorumluluğundadır.
3. Bu proje çalışanları aşağıdaki tanımları içerir.
 - ✓ **Proje Koordinatörü:** Projenin tüm sorumluluğunu taşımaktadır.
 - ✓ **Danışmanlar:** Projenin eksenden uzaklaşmasını engeller ve yönlendiricileridir.
 - ✓ **Proje Yürütücü Konseyi:** Genel organizasyondan sorumludur.
İstanbul Konsey Temsilcileri ve Ankara Konsey Temsilcileri, İllerindeki organizasyonlardan sorumlu olan konsey üyeleridir.
 - ✓ **Çalışma Grupları:** Kendi sınırları içinde projeye ortak olan gruplardır. – İl ve İlçe Belediyeleri, Üniversiteler, Devlet ya da özel eğitim okulları, Kent konseyleri, Kent konseyleri meclisleri, Meslek odaları, Vakıflar, STK’lar, Üniversite toplulukları, Oluşumlar vb.
 - ✓ **“Sözüm var komitesi”;** konsey üyeleri ve çalışma gruplarının temsilci buldukları ortak bir komitedir. Sözüm var’ın işleyişinden sorumludur.
 - ✓ **“Fikrim var komitesi”;** her çalışma grubunun kendi içinde oluşturacağı seçici kurula verilen addır. Fikrim var’ın işleyişinden sorumludur
 - ✓ **Yönder:** Sözüm var komitelerinde danışmanlık yapacak, projenin hedefine ulaşmasını sağlayacak yolu bulmasına yardımcı olacak konseyi temsil eden kişidir.
 - ✓ **Belletici:** Fikrim var komitelerini yönlendiren, konseyi temsil eden kişidir.
 - ✓ **Temsilciler:** Çalışma gruplarını, projeleri adına temsil eden kişilerdir.
 - ✓ **Gönüllüler:** Proje için tüm alanlarında maddi kazanç beklemezsiniz, gönülden çalışan kimselerdir.
 - ✓ **Katılımcılar:** Projeye dâhil olan hedef kitle içinde yer alan tüm çocukları, ergenleri, gençleri, yetişkinleri, ileri yaştakileri kapsar.

PROJENİN GENEL HEDEFLERİ

- ✓ İzmir Büyükşehir Belediyesi önderliğinde, Elim Sende Farkındalık Projesi'ni yaygınlaştırmak,
- ✓ Evrensel değerleri taşıyan projelerin görünürlüğünü artırmak, aynı düşüncedeki çalışmalarını birleştirmek ve aynı düşüncelerin birlikteliğini göstermek,
- ✓ “İnsanın biyolojik varlığının dışındaki faktörlerin de engelliliğe sebep olabilecek bir potansiyele sahip olduğu gerçeği” doğrultusunda, çocuklar ve gençlerden başlayarak içinde yaşadığımız toplumu, sosyal sorumluluklarının gereğini yerine getirmeleri için teşvik etmek,
- ✓ Bütün nüfusa yönelik olan ve toplumsal yaşamın iyileştirilmesi için ortak evrensel değerlerin, toplumlar tarafından paylaşımının sağlanması adına yapılan projelerin, daha görünür kılınmasına ve bu doğrultuda karar alıcılara yönelik politika üretilmesine olanak sağlamak,
- ✓ Konu doğrultusunda çalışan herkesin ve her kesimin ortak bir amaç etrafında birlikte ve uyumlu çalışma kapasitelerini geliştirmek,

Bunlara bağlı olarak;

- ✓ Öncü olması adına; Çocuklar ve gençlerin kişisel ve sosyal gelişimlerini desteklemek, proje üretme ve uygulama süreçleri ile sosyal hayata daha etkin katılımlarını teşvik etmek, kültürel ve sanatsal etkinliklerini artıracak ve yaygınlaştıracak çalışmalarını desteklemek,
- ✓ Sosyal kaygılardan uzaklaşmış, geleceğe umutla bakabilecek toplum bireylerinin yetiştirilmesine katkıda bulunabilmek, bireylerin yaşadıkları topluma, paylaştıkları dünyaya olan sorumluluklarını, kişisel gayretleri aracılığıyla grup çalışması içerisinde gerçekleştirmelerini, bu sayede kendilerini geliştirmeleri ve gerçekleştirmelerini sağlamak.
- ✓ Dezavantajlı gruplara yönelik gönüllü faaliyetlere katılımını teşvik etmek, dezavantajlı grupların çocuklar ve gençler eşliğinde sosyal uyum sorunlarını en aza indirmek üzere; farkındalık, zorluklarla başa çıkma kabiliyetini artırma, kültürel, sanatsal faaliyetlerle desteklemek,
- ✓ Hak temelli yaklaşımla eşitlik üzerine yapılacak her türlü çalışmayı desteklemek,
- ✓ Gelişen teknolojinin engellilik bağlamında işe yararlılığını gösterme, tartışmaya açma, bu konudaki tasarımların veya fikirlerin görünürlüğünü arttırmak,
- ✓ İnsan ile çevre arasındaki ilişkiyi geliştirmek, çocukların çevre sorunları, hayvan hakları hakkında duyarlılığını artırmak, hayvanların ve çevrenin korunması hakkında

bilinçlendirmek, engelli hayvanların sorunlarına çocuklar ve gençler aracılığı ile çözüm bulmak, iklim değişikliği ve buna bağlı sonuçların farkına vardırarak, engellilik bağlamında etkilenme şekillerini ortaya koymak, bu alandaki gönüllü faaliyetlerine katılmalarını desteklemek;

projemizin başlıca genel hedefleridir. Düzenlenecek olan etkinliklerin bu hedeflere katkı sağlayacak nitelikte olması beklenmektedir.

HEDEF KİTLE

Projenin ana hedef kitlesini ilköğretim birinci kademesinden başlayarak, lise ve üniversitelerde eğitim ve öğrenim görmekte olan gençler ile farklı sebeplerle eğitim sürecinde yer almayan gençler oluşturmaktadır.

Projenin amacı, hedefleri ve hedef kitlesi ile bağlantısı göz önüne alınarak, çocukların ve gençlerin ailelerine, öğretmenlerine, okul idarecilerine, kamu görevlilerine de hedef kitle içinde yer verilebilir.

PROJE KAPSAMINDA İŞLENEBİLECEK TEMALAR

Tüm temalar, işleyiş içinde ya da hedefinde **engellilik bağlamını** dikkate almalıdır.

(Engellilik bağlamı; sadece engelliler için değil, engellilerin kapsam dışı kalmadığı bir yapıyı düşündürmelidir. Unutmamak gerekir; "Erişilebilirlik olduğu sürece erişebilmekte mümkündür")

- Sosyal yaşam *(Sosyal kaygıyı azaltacak, sosyal yaşamı iyileştirecek, sosyal hakların kazanımı üzerine yapılan çalışmalar)*
- Çevre *(Çevre felaketleri, Afet, bunlara bağlı Kıtık, Doğa ile ilgili farkındalık çalışmaları)*
- Eğitim *(Destek ve alternatif eğitimler modelleri)*
- Hayvanlar *(Engelli, sokakta yaşayan hayvanlar ve hakları ile ilgili farkındalık çalışmaları)*
- Sanat *(Her sanat dalının erişilebilirliği ile ilgili çalışmalar)*
- Spor *(Her sanat dalının erişilebilirliği ile ilgili çalışmalar)*
- Tasarım *(Sosyal alanlar için erişilebilirliği ile ilgili tasarım çalışmaları)*
- Teknoloji *(Kişisel ötesinde kamunun ortak kullanımına açık teknolojik çalışmaların farkındalığı, kullanım öğretileri ile ilgili çalışmalar)*

ETKİNLİKLERİN ÖNCELİKLERİ

Engellilik bağlamında...

- ✓ Çocuklarda ve gençlerde gönüllülük bilincinin oluşturulmasına, özellikle sosyal hizmetlerin yerine getirilmesine katkı sağlayacak etkinlikler,
- ✓ Engelli farkındalığı odaklı, çocukların ve gençlerin geleneksel ya da çağdaş sanatsal üretim yapmalarını (kısa film, kamu spotu, resim, fotoğraf, tiyatro gösterisi, şiir, müzik vb.) ve bu ürünlerini akranları ile birlikte sergilemelerini (gösteri düzenlemek, sergi, gazete, dergi, internet sitesi vb.) sağlayacak etkinlikler,
- ✓ Dezavantajlı çocukların topluma kazandırılması için ortak çalışmalar yapılan etkinlikler,
- ✓ Çocukların ve gençlerin çevresinin de (ebeveynler, topluluklar vb.) yer alacağı etkinlikler,
- ✓ Çocukların ve gençlerin fark ettiği sosyal sorunlar ve çözüm önerileri sunumunun olduğu etkinlikler,
- ✓ Çocukların ve gençlerin günlük hayatta kültürel ve sanatsal faaliyetlerle daha fazla iç içe olmasını sağlamayı ve kültür ile sanatı günlük hayata ve dezavantajlı bölge ve çocuklara taşımayı amaçlayan etkinlikler,
- ✓ Çocukların ve gençlerin kültürel ve sanatsal alanlarda yapacakları üretimlerde gelişen teknolojilerin kullanılmasını sağlayacak etkinlikler,
- ✓ Çocukların ve gençlerin kodlama, programlama, yazılım, robotik vb. eğitimler verilerek toplumsal bir sorunu çözmeye yönelik sanatsal destekli ürün oluşturmalarını sağlayan etkinlikler,
- ✓ Çocukların ve gençlerin doğayı koruma, atık yönetimi gibi konularda yenilikçi fikirlerini hayata geçirmelerine olanak sağlayan etkinlikler,
- ✓ Geri dönüşüm malzemelerinin kullanımı yoluyla sağlıklı çevre bilincine katkı sağlayan sanatsal etkinlikler,
- ✓ Hayvanların ve doğal hayat alanlarının korunması, sokakta yaşayan hayvanlarının hayatlarını sağlıklı bir şekilde devam ettirebilmelerinin sağlanması, hayvanlara kötü muamele edilmesinin önlenmesine yönelik toplumsal duyarlılığı arttırmayı hedefleyen engelli hayvanları için farkındalık çalışması içeren sanatsal etkinlikler

UYGULAMA

Proje de, **üç** farklı uygulama bulunur.

(Proje çalışma grupları, istedikleri uygulamayı ya da birkaç uygulamayı birden gerçekleştirebilir)

1. “SÖZÜM VAR” UYGULAMASI

- Elim Sende Farkındalık Projesi Konseyi ile anlaşmaya varan her çalışma grubu bu uygulamada yer alabilir.
- Bu uygulamada çalışma ortakları, kendi olanakları ve alacağı destekler doğrultusunda **SOSYAL PROJELER** üretir, organize eder, uygular.
- Bu uygulamanın geneli, “Çözümüne katkı” koyma taahhüdünde bulunan tüm çalışma gruplarının temsilcilerinin yer aldığı “**Sözüm var komitesi**” tarafından yürütülür. Her ilin kendine ait bir “Sözüm var komitesi” bulunur.
- “**Sözüm var komitesi**” için her çalışma grubu projelerine hakim, bir temsilci tayin eder. Her çalışma grubunun bu komite için (**bir**) **Temsilcisi** bulunur.
- Komite, ortak kararlar çalışır.
- Komite, kararlarında Konseyin yayınladığı bu uygulama kılavuzunu temel alır.
- Komite, istediği takdirde konseyden destek alabilir.
- Çalışmaları kolaylaştırmak ve takip edebilmek için her çalışma grubuna proje konseyi tarafından bir kişi/gönüllü **Yönder** olarak görevlendirilir.
- Çalışma grupları uygulamayı gerçekleştirirken, Yönder; danışmanlık yaparak, projenin hedefine ulaşmasını sağlayacak yolun bulmasına yardımcı olmaya çalışır, işleyişi kolaylaştırır.
- Komite tüm kararları ortak alır.
- Sunulan her uygulama projesi komitenin belirleyeceği takvim doğrultusunda gerçekleştirilir.
- Çalışma grupları konseyin önereceği kurumsal yapılarla da işbirliğine gidebilir ya da tek başına uygulamayı gerçekleştirir.
- Çalışma grupları kendi seçtiği yapılarla işbirliğine gidebilmek için komiteden olur kararı almak zorundadır. (Bu karar sadece İzBB'nin uygunluğuna bakılarak alınacak bir karardır.)
- Çalışma grupları uygulama temalarını konseyin belirlediği temalardan seçmek zorundadır.

- Çalışma grupları uygulama yerlerini, biçimlerini kendileri belirler.
- Projeler için uygunluk derecesine ve olanaklarına göre İl ve İlçe belediyelerinden uygulama kolaylığı talep edebilir.
- İzBB tüm bu çalışmaları sosyal medya aracılığı ile çalışma grubunun adına da yer vererek görünür kılar.
- Her çalışma grubu yaptığı proje de İzBB, Engelsizmir ve Elim Sende Farkındalık Projesi kapsamında yapıldığını vurgulaması gerekmektedir.
- Proje için üretilen etkinlik ya da çalışma en az 3 ayı yerde ya da 3 tekrardan oluşmalıdır.

Temalara göre uygulama alanları

- Eğitim uygulamaları
(Grup, bireysel ya da örgün eğitimlerin içinde gerçekleşecek her türlü -seminer, söyleşi ya da interaktif eğitim, vb. organizasyonları kapsar)
- Eğitim materyallerinin geliştirilmesi
(Eğitimi destekleyecek veya tema kapsamında üretilmiş, -örneğin; kutu oyunu gibi- tüm materyalleri kapsar.)
- Görsel tasarımlar
(Basılı veya sanal görsellerin -sloganlarla desteklenmiş- tasarımını kapsar)
- Sanat dalları ile yapılan çalışmalar
(Sanat dallarının herhangi biri ya da birkaçı ile yapılan -tiyatro gösterisi, müzik dinletisi, resim sergisi, kısa metraj film vb.- çalışmaları kapsar)

Uygulamanın olası aşamaları

(Not: Bu çalışma ihtiyaca göre komitenin belirleyeceği yönde değişim gösterebilir)

1. Çalışma gruplarının belirlenmesi ve anlaşmanın tamamlanması *(Proje başlamasından iki ay içinde yeni bir çalışma grubunun proje içine girmesi mümkün olduğundan her yeni çalışma grubu için yeni bir anlaşma yapılabilir)*
2. Çalışma gruplarının temsilci belirlemesi
3. Komite oluşturulması *(Her yapılan yeni anlaşma doğrultusunda eklenen çalışma grubundan bir temsilci yeni sezonun ilk iki ayı boyunca komiteye dahil olabilir)*
4. Konseyin çalışma gruplarına yönder ataması *(Her yeni eklenen gruba bir yönder atanır)*
5. Komitede yer alanların, Proje Konseyinin belirlediği kişilerden (İzBB) "Farkındalık, Erişilebilirlik, Söylem ve Elim Sende Farkındalık Projesi"nin eğitimine alınması *(Eğitimler belirli aralıklarla gerçekleşir. Bu aralık proje çalışma gruplarını mağdur etmeyecek şekilde konsey tarafından belirlenir.)*

6. Çalışma gruplarının proje oluşturması
7. Projelerin komite tarafından değerlendirilmesi
8. Proje takviminin oluşması
9. Projelerin duyurulması
10. Projenin uygulanması için İl veya ilçe belediyeleri ile olası anlaşmaların yapılması; malzeme temini, yer ayarlanması, izinler...
11. Uygulamanın yapılması
12. Proje raporlama ve Proje bitimi

Komitenin Görevleri

1. Çalışma gruplarına proje oluşturmasında, ortak kararlar doğrultusunda danışmanlık
2. Proje temalarının seçimi ve uygulama yöntemlerinin ortaklık bazında belirlenmesi
3. Resmi yazışmalar
4. Proje yöneticilerinin eğitim organizasyonları
5. Proje kapsamında katılımcılar için ihtiyaç doğacak ek "Farkındalık, Söylem ve Elim Sende Farkındalık Projesi"nin eğitimlerin uygulanması ve programlanması
6. Proje ihtiyaçlarının olası teminine yöntem geliştirilmesi
7. Proje ortak takvimi (*Kesişmeyen ya da eşzamanlı etkinlik organizasyonları*)
8. Projenin duyurulması, görünür kılınması
9. Uygulama eşliği (*Ortakların birbirlerinin projelerine gönüllü katılımları*)
10. Proje raporlama

Yönderin, Çalışma Gruplarının İşleyişini Kolaylaştırması

1. Çalışma gruplarına proje danışmanlığı
2. Proje uygulama yöntemlerinin belirlenmesi
3. Proje uygulamada temaya uygun danışman, uzman temini
4. Proje uygulama yerinin belirlenmesi
5. Proje kapsamında katılımcılar için eğitim ihtiyacının belirlenmesi
6. Proje ihtiyaç listesi oluşturulması
7. Proje ihtiyaçlarının olası teminine yöntem geliştirilmesi
8. Olası proje takvimi
9. Projenin duyurulması, görünür kılınması
10. Diğer projelere uygulama eşliği teşviki
11. Proje raporlama

2. “FİKRİM VAR” UYGULAMASI

- Elim Sende Farkındalık Projesi Konseyi ile anlaşmaya varan her çalışma grubu bu uygulamada yer alabilir.
- Bu uygulamada çalışma ortakları, kendi olanakları doğrultusunda **SOSYAL HİZMET ALANI PROJESİ** üretilmesini teşvik eder, duyurulmasına yardımcı olur, uygun görülenleri hayata geçirir.
- Çözümüne katkı koyma taahhüdünde bulunup, projeye dahil olan tüm çalışma gruplarının her biri, kendi içinde yürütücü görevini üstlenir.
- Bu yürütme, çalışma grubunun kendine ait, Sosyal çalışmacılar, Uzmanlar, Bürokratlardan oluşan bir **“Fikrim var komitesi”** tarafından üstlenilir.
- Komite, yapacağı çalışmada, konseyin yayınladığı uygulama kılavuzunu temel alır, kendi olanakları doğrultusunda hareket edebilir, takvim belirleyebilir, uygulamaya şekil verebilir.
- Çalışmaları takip edebilmek, eksenden uzaklaşmamasını sağlamak için her “Fikrim var komitesi” için konseyden bir **Belletici** görevlendirilir.
- Komite, istediği takdirde konseyden belletici değişikliği talep edebilir.
- Her komite, bağlı bulunduğu çalışma grubu sınırları içinde hareket eder.
- Komitelerin görevi **fikir şenliği** düzenlemektir. (Not: Bu şenlik bir yarışmaya dönüşmemelidir. Her özgün fikir kendi içinde biriciktir.)
- Şenliğin organizasyon içeriği (başvuru tarihleri, seçimin nasıl yapılacağı, uygulanabilirliği ve uygulama şartları gibi açıklayıcı metinler) komite tarafından belirlenir.
- Duyurular; genel kitlenin toplu katılımına ya da bireysel katılıma yönelik olabilir.
- Fikirlerin engellilik bağlamından kopmadan, sosyal hayata katılım ve yaşamı kolaylaştırmak için tasarlanmasına dikkat edilmelidir.
- Komite uygulanabilirliği en yüksek fikirlerin seçimi için çalışma yürütür. Amaç yeni fikirlerin görünürlüğünü arttırmaktır.
- Fikirler seçilmeden, duyurulmadan önce fikir sahibi ile hakları konusunda anlaşmaya varılmalıdır. Her anlaşma, şenliğe katılan fikir sahibi ile şenliği düzenleyen komite arasında yapılır.
- Bağlayıcılığı bu anlaşmaya göre belirlenir. İzBB’nin ve proje uygulayıcısı İzmir Engelsiz Sanat Derneğinin bu anlaşma doğrultusunda bir bağlayıcılığı bulunmamaktadır.
- Uygulama sonunda proje sahiplerine ödül olarak sadece uygulanabilirliği duyurulmalıdır. Aksi halde maddi ya da madde katkısı eşitlik ilkesini ortadan kaldırır.

- Her komite olanakları doğrultusunda seçilen projenin uygulanmasına destek olur. Duyurulmasını sağlar.
- İzBB kendi bünyesinde ve diğer yerlerde seçilen tüm fikirleri sosyal medya aracılığı ile istenildiği takdirde görünür kılar.

Temalara göre uygulama alanları

- Eğitim uygulamaları

(Grup, bireysel ya da örgün eğitimlerin içinde gerçekleşecek her türlü -seminer, söyleşi ya da interaktif eğitim, vb. organizasyonları kapsar)

- Eğitim materyallerinin geliştirilmesi

(Eğitimi destekleyecek veya tema kapsamında üretilmiş, -örneğin; kitapçık basımı gibi- tüm materyalleri kapsar.)

- Görsel tasarımlar

(Basılı veya sanal görsellerin -sloganlarla desteklenmiş- basımı ve yayılmasını kapsar)

- Çoklu katılımlı ve Aktif etkinlikler

(Genel olarak halka ya da belirli bir kesime açık yapılanlarla, halkında aktif katılımını sağlayacak -çöp toplama, koşu vb- etkinlikleri kapsar)

- Sanat dalları ile yapılan çalışmalar

(Sanat dallarının herhangi biri ya da birkaçı ile yapılan -şenlik, festival vb.- çalışmaları kapsar)

- Kültürel birikim sağlayacak çalışmalar

(Çalışma gruplarının buldukları çevreye destek vermek ve hafıza oluşturabilmek için -sokak farkındalıkları, yürüyüş organizasyonları vb.- çalışmaları kapsar)

- Alan tasarımları

(Bir kapalı ya da açık alanın engelliler için tasarım uygulama projelerini kapsar)

Uygulamanın olası aşamaları

(Not: Bu çalışma ihtiyaca göre komitenin belirleyeceği yönde değişim gösterebilir)

1. Çalışma gruplarının belirlenmesi ve anlaşmanın tamamlanması *(Proje başlamasından iki ay içinde yeni bir çalışma grubunun proje içine girmesi mümkün olduğundan her yeni çalışma grubu için yeni bir anlaşma yapılabilir)*
2. Çalışma gruplarının temsilci belirlemesi
3. Komite oluşturulması
4. Konseyin “Fikrim var komitelerine” belletmen ataması *(Her yeni eklenen gruba bir belletmen atanır.)*

5. Komitede yer alanların belirlediği temsilcisinin, Proje Konseyinin belirlediği kişilerden (İzBB) “Farkındalık, Erişilebilirlik, Söylem ve Elim Sende Farkındalık Projesi”nin eğitimine alınması (*Eğitimler belirli aralıklarla gerçekleşir. Bu aralık proje çalışma gruplarını mağdur etmeyecek şekilde konsey tarafından belirlenir.*)
6. Fikrim var şenliğinin standartların belirlenmesi
7. Duyurulara çıkılması
8. Şenlik organizasyonunun yapılması
9. Uygulanabilir olanların seçimi
10. Uygulanacak olan projelerin takviminin oluşması
11. Uygulama aşaması
12. Proje raporlama ve Proje bitimi

Komitenin Görevleri

1. Fikrim var şenliği standartlarının belirlenmesi
2. Seçici kurul oluşturulması
3. Duyuruların yapılması
4. Fikirlerin toplanması.
5. Haklar doğrultusunda anlaşma yapılması
6. Şenlik düzenleyip kamuya açık şekilde fikirlerin duyurulması
7. Şeffaf bir seçim yapılması
8. Uygulanabilir fikrin/lerin açıklanması
9. Uygulanabilirlik konusunda resmi anlaşma yapılması
10. Uygulama planlanması
11. Uygulama
12. Proje raporlama

Belletmenin, Fikrim Var Komitesi İşleyişini Kolaylaştırması

1. Komiteye eksenden uzaklaşmaması için danışmanlık
2. Proje uygulama yöntemlerinin belirlenmesinde danışmanlık
3. İhtiyaç halinde proje uygulamada temaya uygun danışman, uzman temini
4. Proje kapsamında katılımcılar için eğitim ihtiyacının belirlenmesi
5. Şenliğin takibi
6. Duyuruların ve görünürlüğün takibi
7. Proje raporlama

3. Tüm Çalışma Ortakları İçin

FARKLI UYGULAMALAR ve EĞİTİMLER

FARKLI UYGULAMALAR

Bu alanda dönem boyunca farklı çalışmalar yapılacaktır.

Bu çalışmalar İzBB Sosyal Projeler Dairesi Başkanlığı tarafından organize edilir. İşbirlikçiler veya paydaşlarla da ortak çalışmalar yapılabilir.

Çalışmaların sorumluluğu proje konseyine aittir.

Konsey, gönüllü katılımı ile bu çalışmalarını yürütür.

Aşağıda birkaç yapılmış, uygulanması mümkün etkinlik örneklenmektedir.

“Yaşayan Kütüphane”,

“Farkındalık eğitimleri ziyareti”,

“Farkındalık etkinlikleri organizasyonu” (Çevre, süregelen hastalıklar, engellilik...),

“Kamplar”,

“Rağmen Söyleşileri”

vb. etkinlikleri çoğaltmak mümkündür. Dönem içinde alternatifleri oluşabilir. Her çalışma için konseyle beraber ayrı detay çalışması yapılır.

PROJENİN GENEL ÖZELLİKLERİ

EĞİTİMLER

Elim Sende Farkındalık Projesi birçok grupta bir arada bulunmaktadır. Bu bağlamda ortak dili konuşabilmek ve projenin kendine has bilincini oluşturabilmek için döneme ve ihtiyaca göre yenilikçi bir eğitim zinciri oluşmuştur. Bu bağlamda Sözüm Var Komitesi'nin tümünün, Fikrim Var Komitesi'nin belirlediği temsilcisinin aşağıda sıralanan ana temel eğitimini alma zorunluluğu bulunmaktadır.

- Bu dönem ana temel konular doğrultusunda:
 - “Elim Sende Farkındalık Projesi”
 - “Engelli Farkındalığı”
 - “Söylem Farkındalığı”
 - “Erişilebilirlik Farkındalığı”

- Oluşan projeler doğrultusunda talep edildiği takdir de desteklenecek eğitim konuları:
 - “Çevre Farkındalığı”
 - “Çocukla Çalışma Farkındalığı”
 - “Tasarım ilkeleri”
 - “Sanatla Çalışma Yöntemleri”
 - “Yaratıcı Drama ile Çalışma Yöntemleri”
 - “Değişen İklim Farkındalığı”
 - “Gelişen Teknoloji Farkındalığı”
 - “Toplumsal Cinsiyet Farkındalığı”
 - “Medya Okur Yazarlığı”

vb. gibi konseyin destekleyebileceği interaktif eğitimler şeklinde ilerleyecektir.

PROJENİN GÖRÜNÜRLÜK KURALLARI

Etkinlik kapsamında hazırlanan tüm görsel materyaller aşağıda ifade edilen görünürlük kurallarına uygun olarak hazırlanmalıdır.

- ✓ Tanıtım materyali ve üretilen tüm belgelerde (*afiş, broşür, pano, davetiye, billboard vb. görsel materyallerde ve sosyal medya hesaplarında*) “Bu etkinlik Engelsizmir Projesi kapsamında İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından desteklenmektedir.” ifadesine yer verilmelidir.
- ✓ Afiş, broşür, pano, davetiye, billboard vb. görsel materyallerde Belediye ile proje yürütücüsü kurum logosu, proje adı ve proje sloganı görünür ebatta yer almalıdır.
- ✓ Afiş, broşür, pano, davetiye, billboard vb. görsel materyallerde ve sosyal medya paylaşımlarında etkinliklere katılımın ücretsiz olduğu vurgulanmalıdır.
- ✓ Etkinlikler için görsel oluşturulurken (*fotoğraf çekimi /video kaydı, vb.*) belediye ve proje (*etkinlik günü sizlere bu konuda materyal verilecektir*) logolarının kadrajda görünür olmasına özen gösterilmelidir.
- ✓ Yukarıdaki kurallara uymak kaydıyla her çalışma grubu, her türlü faaliyette kendi logosuna da yer verebilir.

PROJE KAPSAMINDA HİÇBİR ŞEKİLDE KARŞILANMAYACAK ŞEYLER

Aşağıda sayılanlar hiçbir şekilde Proje kapsamında karşılanmayacaktır, karşılanmasına izin verilmemektedir.

- ✓ Katılımcı, gönüllü, fikir beyan eden hiç kimseden ücret alınmaz.
- ✓ Kişilere yönelik ücretlendirmeler,

- ✓ Ekipman alımı,
- ✓ Bina kiralama bedeli,
- ✓ Tadilat gideri,
- ✓ Etkinlik kapsamında oluşacak borçlar ve gelecekteki muhtemel kayıplar için ayrılan karşılıklar karşılanamaz.

PROJE ETKİNLİKLERİNİN İZLENMESİ VE DENETLENMESİ

Konsej tarafından yapılacak olan izleme ve denetlemenin temel amacı, Belediyece verilen desteğin Program Kılavuzu ve yapılacak olan Anlaşma/Protokol da belirtilen amaç ve kurallar doğrultusunda uygun yürütülmesi ile proje uygulama sırasında karşılaşılan sorunların tespit edilmesi ve proje yürütücüsüne rehberlik edilmesidir.

Tespit edilen aksaklıklar üzerine çalışma gruplarının gerekli düzeltmeleri yapması sağlanır.

Öngörülen amaç ve çalışma programına uygun olarak yürütülmediği tespit edilen etkinlikler geçici olarak durdurulabilir veya iptal edilebilir.

Gelişme Raporu

- ✓ Gelişme Raporu, Projenin başlamasının ardından ilk hazırlıkların tamamlanması ve uygulamaya geçmeden önce hazırlanır.
- ✓ Sizlerle paylaşılacak olan adres üzerinden elektronik ortamda oluşturulur, konseye sunulur.
- ✓ Gelişme Raporuna, etkinliğe ilişkin bilgilerin yanı sıra ilgili görsel ve sesli (video, fotoğraf vb.) materyal eklenir.
- ✓ Gelişme Raporunun, sunulmaması durumunda kabul edilebilir bir gerekçenin konseye bildirilmesi gerekmektedir.

Sonuç Raporu

- ✓ Sonuç Raporu, projenin yönlendiricilerle ilk temasından projenin bitimine kadar geçen süreçte gerçekleştirilen etkinlikleri kapsayacak şekilde düzenlenir ve projenin sonuçlarını gösterir.
- ✓ Sizlerle paylaşılacak olan adres üzerinden elektronik ortamda oluşturulur, konseye sunulur.
- ✓ Etkinliklerin yazılı, sesli ve görsel çıktıları, fotoğraf ve kamera görüntüleri mail yoluyla konseye sunulur.

Etkinliğin Durdurulması

Etkinlik çalışması kapsamında;

- ✓ Kabul edilebilir bir mazeret olmaksızın gelişme raporlarının süresi içinde gönderilmemesi ya da gelişme raporlarının istenilen içerikte olmaması,

- ✓ İzleme ve denetleme sonucunda etkinliğin öngörülen amaç ve çalışma programına uygun biçimde yürütülmediğinin tespit edilmesi,
- ✓ Mücbir sebeplerle etkinliğin yürütülmesinin geçici olarak olanaksız hâle gelmesi durumunda konsey tarafından geçici olarak, mevcut koşulların etkinliğin devamını ya da bir takım faaliyetlerini çok güç veya tehlikeli kıldığı değerlendirildiği takdirde, etkinlikler durdurulabilir.

Proje Yürütücüsü Dernek

İzmir Engelsiz Sanat Derneği

Derneğimiz 2010 yılında İzmir’de kurulmuştur. Amacı; sanat yapmak isteyen kişi ve grupların sanat yapmalarındaki engellerin kaldırılması için yardımcı olmak, engelli kişilerle beraber sosyal alanda da problem yaşayan her kesimi ve kişileri topluma kazandırmak, herkese ve her kesime sanat eğitimi vererek ve sanat gösterileri sunarak toplumsal ve sanatsal açıdan gelişim sağlamak ve bu konulardaki sivil toplum faaliyetlerinin etkinleştirilmesi ve geliştirilmesini sağlamak ve bu alanda çalışmalar yapan kişi ve kuruluşlara destek vermektir.

Dernek; şimdiye kadar 2011 yılından itibaren ilk ve orta dereceli okullarla, üniversitelerde “Engelli Farkındalığı Eğitimi Projesi”, Dünya Bankası Hibe Programı doğrultusunda “En Güçlü Kim/Gençlerin Güçlendirilmesi İçin Tiyatro Tabanlı Eğitim Projesi”, Gençlik ve Spor Bakanlığı Hibe Programı doğrultusunda “Fark Edil, Fark Ettir/ Sanat Destekli Eğitim Projesi”, AB Bakanlığı Erasmus + Hibe Programı doğrultusunda “Okullarda Sosyal Aktiviteyi Geliştirme Projesi”, Dünya Sağlık Örgütü Hibe Programı Kapsamında “AIDS Farkındalığı Projesi” gibi birçok ulusal ve uluslararası proje/etkinlik düzenlemiştir.

<http://www.engelsizmir.org>